

شایع ترین بیماری های ویروسی وانگلی

قابل انتقال از دام به انسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شایع ترین بیماری های ویروسی وانگلی قابل انتقال از دام به انسان

گردآوری و نوشته :

دکتر اکبر خداداد - دکتر افشین جوادی - دکتر جعفر شیرازی

سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

■ شناسنامه نشریه

عنوان نشریه: شایع ترین بیماری های ویروسی و انگلی قابل انتقال از دام به انسان

نویسندگان: دکتر اکبر خداداد - دکتر افشین جوادی - دکتر جعفر شیرازی

ویراستار ترویجی: کریم ذوالفقاری

ناظر امور هنری و چاپ: فرهاد بوداغ

ناشر: سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

اداره رسانه های آموزشی

شماره نشریه: ۸۵

شمارگان: ۵۰۰۰

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹

امور طراحی و چاپ: گروه چاپ و تبلیغات جهان گرافیک

قیمت: رایگان

■ مخاطبان

۱. دامداران صنعتی و نیمه صنعتی
۲. دامداران روستایی
۳. عموم روستائیان

■ اهداف آموزشی

مخاطبان نشریه پس از مطالعه نشریه بتوانند :

۱. با علائم و نشانه های شایع ترین بیماری های ویروسی مشترک بین انسان و دام آشنا شوند و بانحوه کنترل و پیشگیری آن آگاهی یابند.
۲. با علائم و نشانه های شایع ترین بیماری های انگلی و قارچی مشترک بین انسان و دام آشنا شوند و بانحوه کنترل و پیشگیری آن آگاهی یابند.

بیماری هایی که بطور طبیعی بین حیوانات و انسان منتقل می شوند از جمله تب مالت ، سیاه زخم ، تب خونریزی دهنده کریمه ، کنگو ، مَشْمَشَه ، طاعون ، تب راجعه ، آنفولانزای پرندگان ، سارس ، سالک ، کالاآزار، بیماری های انگلی ، بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان نامیده می شود. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی از میان ۱۷۰۹ عامل بیماری زا ۸۳۲ عامل از حیوانات به انسان منتقل می شوند. از میان ۱۵۶ بیماری نو پدید شناخته شده در انسان ۱۱۴ مورد آن از حیوانات به انسان منتقل می شود.

یکی از مشکلات اصلی و عمده بهداشتی کشور که سال هاست بصورت یک معضل منابع انسانی و مالی کشور را بخود اختصاص داده و هر چند گاه بصورت بحران جدی در استان های مختلف و در قالب بیماری های نوپدید و باز پدید خود را عیان می سازد بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان می باشد. از شیوع مجدد بیماری هایی نظیر لیشمانیوز جلدی (سالک) و توسعه کانون های آن در کشور گرفته تا بحران های ناشی از بیماری تب خونریزی دهنده کریمه ، کنگو و خطر ورود تب دره ریفت و نیز آنفولانزای پرندگان و استقرار دیرپای بیماری هایی نظیر کیست هیداتیک ، تب مالت و هاری که بدلیل پیچیدگی عوامل متعدد ایجاد کننده آنها بعنوان یک تهدید اساسی برای انسان مطرح شده و کنترل آنها به دخالت تمامی بخش های مختلف توسعه نیاز خواهد داشت.

بنابراین لزوم هوشیاری و آگاهی جامعه از خطرهای ناشی از این بیماری ها و راه های انتقال آنها و همچنین تبیین اهمیت تاثیر همکاری های بخش های مختلف در کنترل این بیماری ها صد چندان نمود می یابد.

چنانکه اشاره شد تعداد بیماری های مشترک بین انسان و دام بسیار زیاد است و همه آنها در کشور یا استان ما شیوع ندارند همچنین از حوصله این نشریه خارج است که به آنها پرداخته شود. بنابر این ما شایع ترین بیماری های مشترک را به دو بخش های میکروبی و ویروسی و انگلی تقسیم نموده ایم که در این نشریه به بیماری هایی از این بخش ها می پردازیم امید که مفید واقع شود.

■ شایع ترین بیماری های ویروسی قابل انتقال از دام به انسان

■ بیماری هاری

بیماری هاری یک نوع بیماری ویروسی حاد و کشنده است که دستگاه اعصاب مرکزی تمام پستانداران (در حالت تجربی پرندگان) را آلوده می سازد. هاری یکی از خطرناکترین بیماری های واگیر و مشترک بین انسان و کلیه حیوانات پستاندار می باشد. سگ و گربه بیشتر از سایر حیوانات نسبت به بیماری هاری حساس می باشند. ویروس عامل بیماری در بزاق فراوان بوده و گازگرفتن توسط حیوانات هار عادی ترین راه انتقال بیماری به انسان و سایر دام ها می باشد. ویروس این بیماری تمایل به دستگاه عصبی دارد و جراحاتی در این بافت ایجاد می کند.

• علائم بیماری

نشخوارکنندگان علائم آشکار عصبی را نشان می دهند در گوشت خواران ، خفاش و انسان هم علائم به شکل عصبی است. شکل کامل و آشکار بیماری در سگ است که سه فاز دارد:

۱- مرحله خفته ۲- مرحله تحریکی ۳- مرحله فلجی

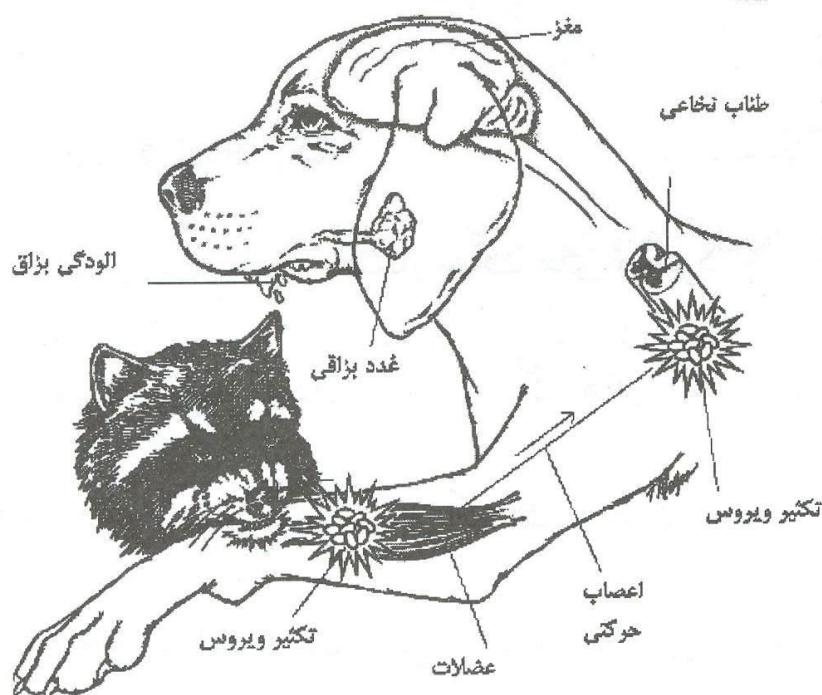
اولین علائم به شکل تغییرات رفتاری و ناهنجاری در خوردن غذا مثل گاز گرفتن اجسام سخت و گرفتن اجسام غیر مغذی در دهان است. تب در این مرحله خفیف است. دستگاه تناسلی نر فوق العاده حساس است و نعوذ دارد و میل شدید به تماس جنسی در حیوان نر دیده می شود. در چند روز اول که حالت خفته دارد علائم فلجی شروع می شود. حیواناتی مثل سگ، خوک، اسب در این زمان تمایل

دارند که انسان و سایر حیوانات را گاز بگیرند. معمولاً مرگ ۱۰ روز پس از دیده شدن اولین علامت دیده می‌شود.

اولین نشانه های بیماری در اسب وجود خارش در محل گاز گرفتگی است. اسب بیمار مضطرب بوده، غذا نمی خورد و مرتب محل گزش را با دندان خود گاز می گیرد، به صاحب و افرادی که به او نزدیک می شوند حمله می کند و اگر فرار نکنند آنها را به شدت گاز می گیرد. به تدریج نشانه های فلجی در عضلات گلوی دام ظاهر شده و حیوان با وجود تشنگی مفرط نمی تواند آب بخورد. فلجی کم کم به پاها رسیده، حیوان به زمین می خورد و در مدت کوتاهی تلف می شود.

علائم در حیوانات به شکل تمایل حمله به حیوانات دیگر دیده می‌شود که همراه با حالت های عصبی و عدم تعادل است.

مخزن ویروس در خفاش می باشد و دوره پنهان بیماری بطور متوسط ۱۲-۲ هفته بسته به نوع بیماری متغیر است. هر چقدر محل گزش به سر نزدیکتر باشد دوره پنهان کوتاهتر خواهد بود.

• علائم بیماری در انسان

در انسان علائم اختصاصی بیماری شامل : تب ، تغییر در رفتار ، هیجان ، بی خوابی ، سر درد ، بی قراری ، تشنجات اسپاسمی عضلات بلع کننده به خصوص وقتی نوشیدنی مصرف می شود . به دنبال فلجی اعصاب مرگ فرا می رسد .

• کنترل و پیشگیری

- ۱- اجرای برنامه های کشتار سگ های ولگرد
- ۲- تحت پوشش بردن جمعیت سگ های گله و صاحبدار برای واکسیناسیون
- ۳- معدوم سازی دام های مشکوک به هاری و دفن بهداشتی آنها
- ۴- صدور شناسنامه بهداشتی برای سگ های صاحبدار و گله

■ بیماری تب خونریزی دهنده‌ی کریمه - کنگو

تب خونریزی دهنده‌ی کریمه - کنگو یک بیماری ویروسی خطرناک و واگیردار و گاهی برای انسان کشنده است که با تب و خونریزی همراه است. با وجود این که بیماری مخصوص حیواناتی از جمله خرگوش، پرندگان، گاو و گوسفند است اما موارد تک گیر و همه گیری‌های ناگهانی این بیماری‌ها در انسان نیز اتفاق می‌افتد.

این بیماری در زمان جنگ جهانی دوم در شبه جزیره کریمه در جنوب اکرین و شمال دریای سیاه بین سربازان روس شایع گردید. ابتدا تصور شد که یک سلاح میکروبی است که توسط آلمان‌ها به کار رفته است ولیکن مطالعات نشان داد که شبیه چنین بیماری در بخش‌هایی از جنوب آسیای میانه در میان مردم نیز وجود داشته است.

بعد ها ثابت شد که ویروسی که گرفتاری سربازان روس را باعث شده بود از نظر ساختمانی مشابه ویروسی است که در کنگو جدا شده است و البته غیر از کنگو ویروس در انسان، گاو و کهنه در کنیا، اوگاندا، زئیر و نیجریه نیز جدا شده بود. لذا اسم ویروس را کریمه کنگو گذاشتند.

بیماری در اکثر نقاط صحرای افریقا، اروپای شرقی، خاور میانه، هند و مناطق جنوب چین مشاهده شده است. بیماری بیشتر در فصول گرم سال یعنی از فروردین تا مهر دیده می‌شود. هر دو جنس زن و مرد را به یک نسبت گرفتار می‌کند در کشاورزان و دامداران بیشتر مشاهده می‌گردد. گروه سنی بیست تا شصت سال را بیشتر گرفتار می‌کند.

تب کنگو در حیوان ها به ندرت به بیماری آشکار می انجامد، اما در انسان ها بیماری شدیدی ایجاد می کند که میزان مرگ و میر آن تا ۳۰ درصد است. شیوع بیماری در انسان ها بسیار کمتر از حیوانات است و معمولاً در افرادی رخ می دهد که با حیوانات یا انسان های آلوده سر و کار دارند.

● علایم بیماری

به طور معمول پس از یک تا سه روز دوره پنهانی، به دنبال گزش کنه آلوده به ویروس، علائمی شبیه آنفلوآنزا در فرد ظاهر می شود، که ممکن است پس از یک هفته بهبود پیدا کند. اما تا ۷۵ درصد افراد ممکن است در فاصله ۳ تا ۵ روز از شروع بیماری، دچار علائم خونریزی شوند.

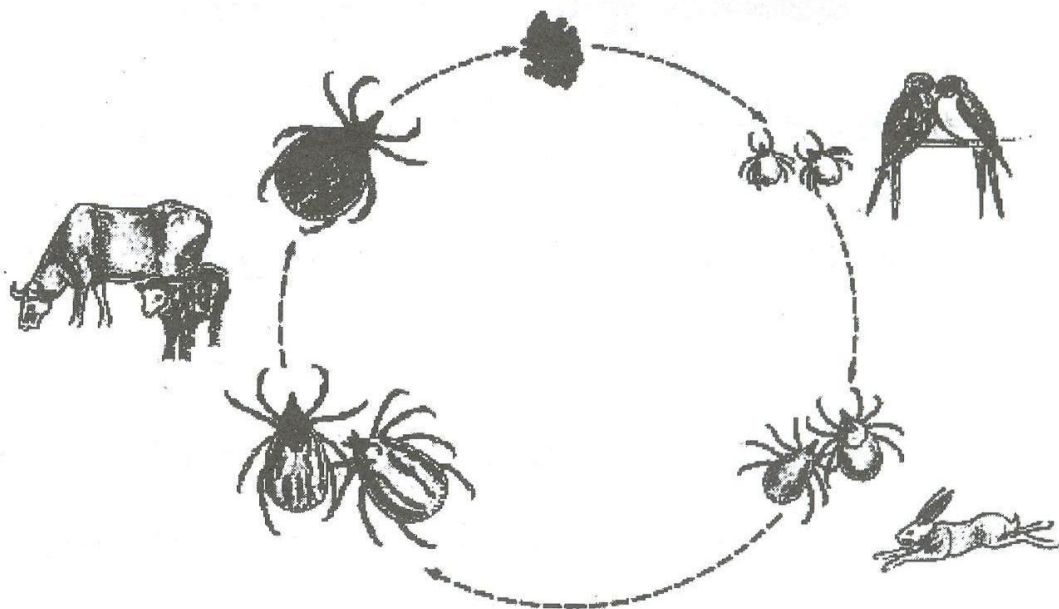
در ابتدا ناپایداری خلقی، تحریک پذیری، اغتشاش ذهنی و خونریزی ته گلو رخ می دهد و بعد خونریزی از بینی، خونی شدن ادرار، تهوع و مدفوع خونی به دنبال می آید و کبد متورم و دردناک می شود. انعقاد خون داخل عروقی و نیز نارسایی کلیوی و گاهی "سندروم زجر تنفسی حاد" ممکن است رخ دهد. بیماران معمولاً ۹ تا ۱۰ روز پس از شروع علائم بهبود پیدا می کنند، اما تا ۳۰ درصد آن ها در هفته دوم بیماری می میرند.

درمان بیماری عمدتاً حمایتی است و درمان اختصاصی ثابت شده ای برای آن وجود ندارد. اما از داروی ضد ویروسی "ریباویرین" برای درمان بیماران استفاده شده است.

به نظر می رسد مخزن بیماری در طبیعت خرگوش ها باشند انتقال از طریق کنه مخصوصاً "جنس هیالوما صورت میگیرد. البته انواع دیگر کنه نیز امکان انتقال دارند.

بیماری در پستانداران وحشی همچنین اسب ، گاو، بز و گوسفند دیده میشود وبا آزمایش خون حیوانات اهلی می توان شیوع آن را در مناطق مختلف نشان داد. پرندگان به بیماری مقاومند ولیکن می توانند باعث انتشار بیماری شوند. البته زاغ و شتر مرغ دو استثناء هستند که خود نیز گرفتار می شوند.

ویروس در کنه ها به صورت انتقال از لارو به نوزاد واز آن به کنه بالغ واز کنه بالغ به تخم انتقال می یابد. بیماری در گاو، خرگوش و پستانداران دیگر به صورت تب خفیف یک تا سه روز وجود دارد و حیوان هیچ مشکلی پیدا نمی کند و کاملاً بهبود پیدا می کند.

■ به طور کلی آلوده شدن انسان به طریق زیر است

- ✓ گزش کنه
- ✓ تماس مستقیم با خون یا لاشه حیوان آلوده
- ✓ تماس با انسان از طریق سوزن آلوده یا پاشیدن خون به مخاط ها یا تماس با بافتهای آلوده بیمار

بنابر این خطر بیماری در کارکنان بهداشتی درمانی ، دامداران ، افرادی که در کشتارگاه ها کار می کنند بیشتر وجود دارد

■ بیماری آنفلوآنزای فوق حاد طیور

بیماری آنفلوآنزای فوق حاد طیور جزء بیماری های قابل انتقال بین انسان و پرندگان می باشد که اخیرا به علت شیوع بیش از حد در منطقه آسیای جنوب شرقی ، آمریکا و بعضی از کشورهای اروپایی باعث بروز بیماری و مرگ و میر انسانی و ایجاد تلفات و خسارات شدید در طیور صنعتی گردیده است .

● عامل بیماری

ویروس آنفلوآنزای فوق حاد طیور جزء ویروس های تیپ A آنفلوآنزا می باشد. ویروس های آنفلوآنزا از گونه های مختلف پرندگان اهلی شامل ماکیان، بوقلمون ، مرغابی ، بلدرچین ، قرقاول و ... و در بیش از ۸۸ گونه متفاوت از پرندگان وحشی جدا شده است . پرندگان دریایی مهاجر و آبزی به ویژه مرغابی مخزن ویروس آنفلوآنزا به حساب می آیند .

● علائم بیماری

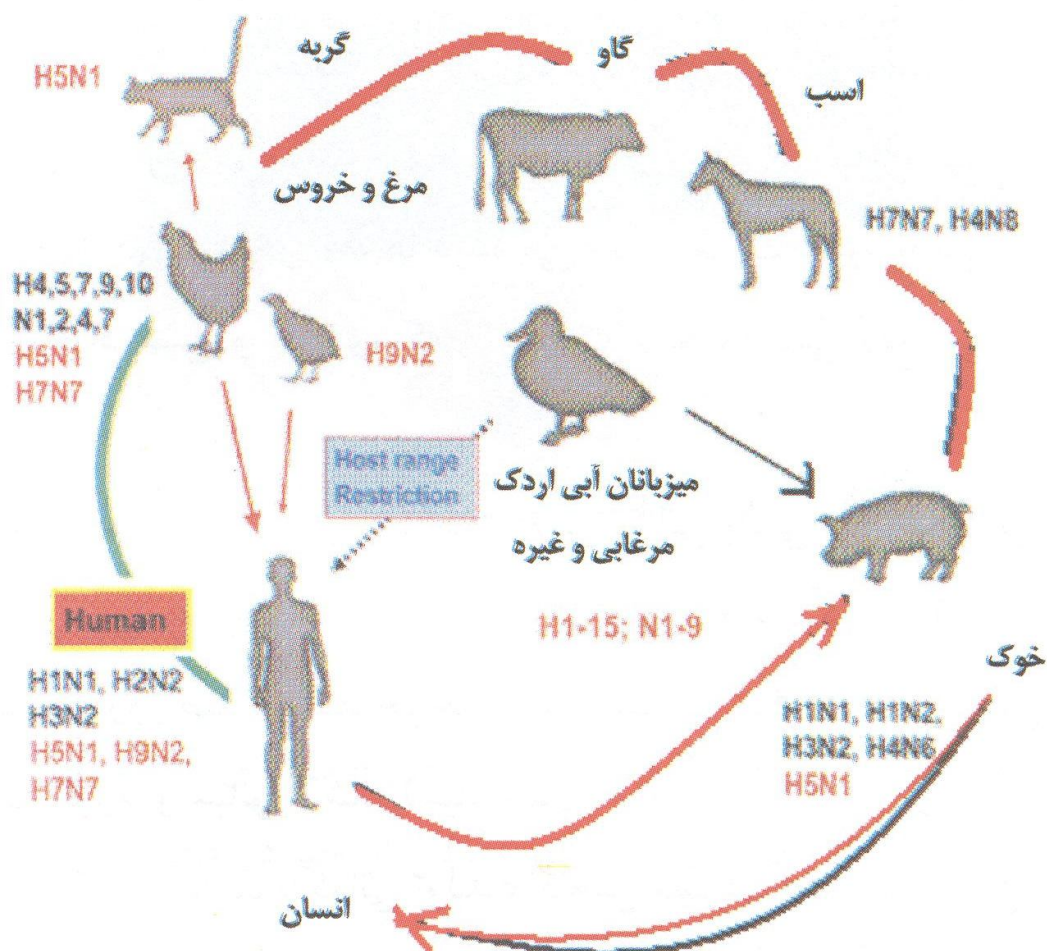
الف - در انسان بیماری در انسان به شکل تنفسی حاد رخ می دهد علائم بیماری آنفلوانزا تیپ A شامل تب ، لرز ، سردرد ، دردهای عضلانی ، بیقراری ، التهاب نای و سرفه می باشد . علائم معدی و روده ای شامل تهوع ، استفراغ و اسهال است که بیشتر در بچه ها دیده می شود . مرگ و میر ناشی از آنفلوانزا اغلب در افراد مسن و افرادی که از ضعف سیستم ایمنی رنج می برند بروز می کند .

ب - در پرندگان اولین و برجسته ترین نشانی بالینی این شکل بیماری در ماکیان و بوقلمون عبارت است از مرگ و میر بسیار بالا و ناگهانی که ممکن است در مدت چند روز صد در صد جوجه ها تلف شوند . تنگی نفس ، ریزش اشک ، سینوزیت ، تورم و سیانوزه شدن (سیاه شدن) ساق پاها ، تاج و ریش ، اسهال ، توقف تخمگذاری ، افت ناگهانی تولید ، کاهش مصرف دان و در برخی پرندگان بویژه پرندگان جوان مرگ ناگهانی بدون نشانه های بالینی مشاهده می شود .

● راه های انتقال

انسان بطور مستقیم از راه پرندگان آلوده یا محیط های آلوده شده به ویروس آنفلوانزا و بطور غیر مستقیم از راه تماس با میزبان های واسطه مانند خوک آلوده می شود . در پرندگان ، تماس مستقیم با پرندگان مهاجر و آبی حامل یا بهبود یافته از بیماری و طیور آلوده ، انتقال از طریق مکانیکی ، وسائط نقلیه آلوده ، وسایل و لوازم آلوده مرغداری ، البسه آلوده ، کارکنان مرغداری های آلوده در

صورت عدم رعایت اصول قرنطینه ای، بستر، کود مرغی، پرها و لاشه های آلوده می تواند منجر به آلودگی شود.

• کنترل و پیشگیری

جلوگیری از تردد غیر ضرور افراد و وسایل به داخل مرغداری، ضد عفونی اطراف سالن و ماشین های حمل سوخت، دان و آب - جلوگیری از ورود پرندگان وحشی و جوندگان به داخل مرغداری با نصب توری - عدم نگهداری و پرورش پرندگان زینتی در واحد پرورشی، رعایت کلیه اصول مدیریتی و پرورشی اعم از تهویه، رطوبت و... - استفاده از لباس مناسب، ماسک، عینک و دستکش

آنفلوآنزای طیور درمان قطعی ندارد.

بیماری های قارچی ، انگلی و تک یاخته ای

■ کیست هیداتیک

کیست هیداتیک در انسان و دام در اثر خورده شدن تخم انگل که در مدفوع سگ بیمار وجود دارد، ایجاد می شود. این کیست کیسه ای آبکی حاوی مرحله ی نوزادی انگل است که امکان ایجاد آن در اعضای مختلف بدن وجود دارد. کیست ها بسته به این که در ریه، کبد، مغز یا هر بافت دیگری ایجاد شده باشند قادر به بروز عوارض مختلفی هستند و برای برداشتن آنها نیاز به عمل جراحی است. راه انتقال این بیماری از طریق دست آلوده به مدفوع سگ و خوردن آب و مواد غذایی است که به وسیله ی مدفوع حیوان بیمار آلوده شده باشد. برای پیشگیری باید تماس انسان با سگ ها را کم و سگ های آلوده را درمان کرد و سبزیجات را قبل از مصرف به طور کامل شست و ضد عفونی کرد، همچنین از تغذیه ی سگ ها از امعاء و احشای دام های مرده و یا ذبح شده جلوگیری کرد.

● دوره کمون و علائم بیماری

دوره کمون یا پنهان بیماری در انسان از چند ماه تا چند سال متغیر بوده و علائم بیماری بستگی به محل استقرار کیست و فشار آن روی بافت های اطراف دارد. عموماً کیست های کبدی سبب بروز درد شکم و بعضی اوقات زردی می شوند. کیست های ریوی سبب درد سینه ، سرفه و عفونت های ثانویه می گردند. در حیوانات علائم بارزی نشان نمی دهد.

• پیشگیری و کنترل بیماری

- ۱- شستشوی دست‌ها بلافاصله بعد از تماس با سگ‌ها
- ۲- خاک کردن مدفوع سگ‌ها
- ۳- ضد عفونی کامل سبزیجات خوراکی
- ۴- خوراندن داروی ضد کرم به حیوانات بویژه سگ‌ها
- ۵- دفن بهداشتی لاشه‌های تلف شده حیوانات
- ۶- دفن بهداشتی یا سوزاندن ضایعات کشتارگاهی

■ توکسو پلا سموز

این بیماری به وسیله یک نوع انگل تک یاخته به نام توکسو پلازما در انسان و حیوان ایجاد می‌گردد و در سر تا سر جهان یکی از منتشرترین بیماری‌های مشترک محسوب می‌گردد.

● مخزن بیماری

میزبانان قطعی این بیماری گربه ها و گربه سانان وحشی هستند.

● روش انتقال بیماری

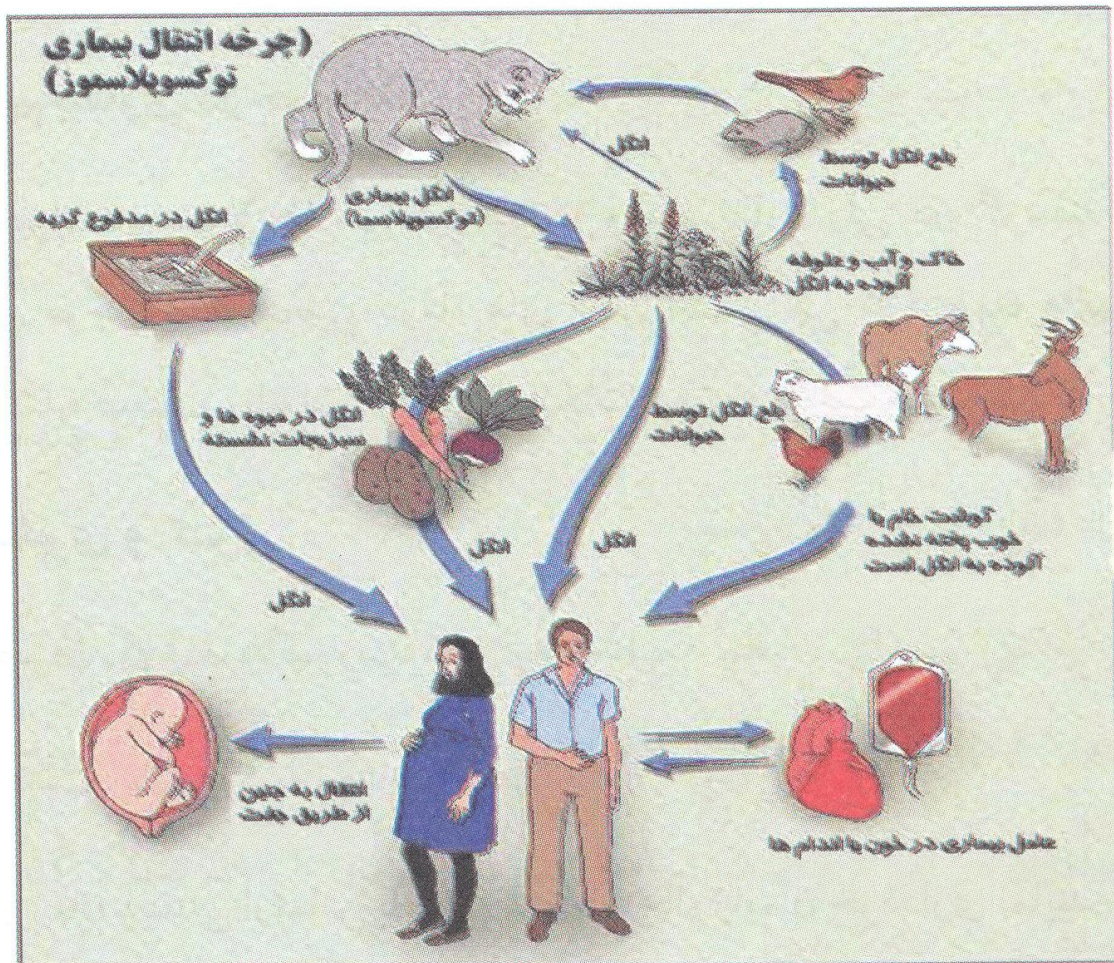
– خوردن گوشت خام آلوده به انگل توسط گربه ها

- تماس پستانداران و پرندگان با مدفوع آلوده به کیست انگل

- خوردن گوشت خام یا پخته نشده بوسیله انسان

- عدم شستشو و ضد عفونی سبزی های خوراکی

— مصرف شیر آلوده به کیست

● دوره کمون و علائم بیماری

دوره کمون (پنهان) بیماری در انسان نامشخص است و احتمالاً از یک تا سه هفته می باشد . در حیوانات معمولاً به صورت مخفی دیده شده اما در گوسفندان آلودگی به انگل موجب سقط در ماه آخر آبستنی می شود .

● علائم بیماری در انسان

- سر در د، بی قراری و سرفه

- در عفونت های مادرزادی ، تورم شبکیه چشم ، جمع شدن آب در سر ، کوچک شدن سر

- بزرگ شدن کبد و طحال

● علائم بیماری در حیوانات

در حیوانات معمولاً علامتی از عفونت وجود ندارد ولی در گوسفندان این بیماری موجب سقط جنین در ماه های آخر آبستنی می شود . بره های آلوده متولد شده ضعیف ، ناتوان ، و دارای عضلات سفت و سخت هستند .

● پیشگیری و کنترل

۱- مصرف گوشت به صورت کاملاً پخته شده

۲- از دست زدن به گربه اجتناب گردد .

۳- در زمان آبستنی از تماس با میش های در حال زایمان خودداری نمایند .

۴- ضد عفونی کردن سبزیجات خوراکی

۵- کنترل مگس و سوسک به منظور جلوگیری از انتقال مکانیکی بیماری

■ لشمانيوز

حيوانات وحشی، سگ و انسان به عنوان مخزن بیماری هستند این بیماری از طریق پشه خاکی انتقال می یابد و یک از مهمترین عامل انتقال بیماری به انسان سگهای اهلی هستند.

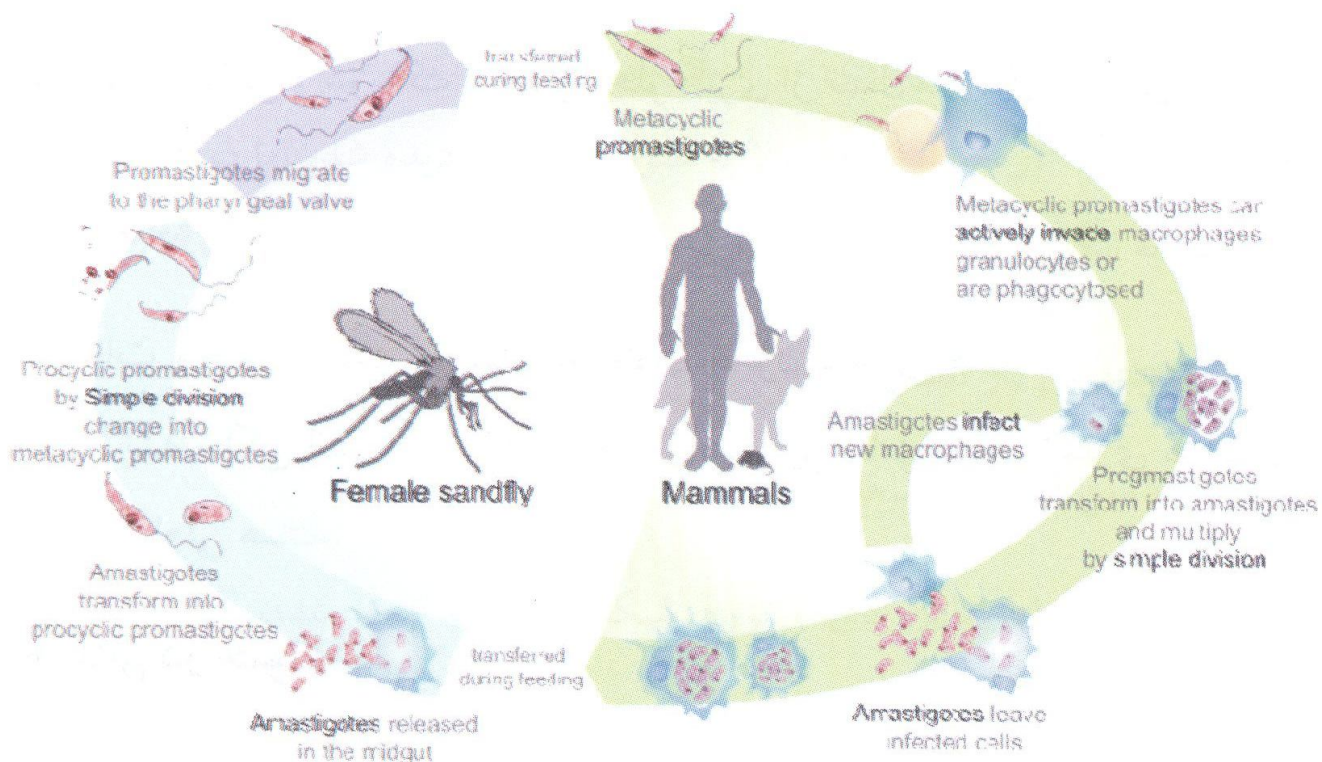
• علائم در حیوانات

زخم در پوست حیوانات وحشی و قاعده دم دیده می شود. در سگ عمدتاً ضایعه پوستی نداریم اما زمانی که سگ به بیماری آلوده شود ضایعات پوستی و همچنین ضایعات شکمی با بزرگی غده های لنفی، طحال و کبد هم دیده می شود.

• علائم در انسان

در فرم پوستی زخم های دردناک و یا جوش های دردناک که تا چندماه هم روی پوست است خواهیم داشت.

در فرم شکمی تب های نامنظم همراه با عرق کردن، بزرگی طحال، افت وزن، کم خونی، تورم، اسهال و عفونت های بعدی و لکه های تیره رنگ روی پوست از علائم بیماری در این فرم است. در صورت عدم درمان تا ۹۰ درصد مرگ ایجاد می شود.

• کنترل و پیشگیری

مبارزه با حشرات ، دفع و از بین بردن زباله‌ها که محل تکثیر پشه‌های خاکی است، استفاده از لباس های ایمن برای جلوگیری از گزیدگی توسط پشه ها، نگهداری سگ ها در لانه‌هایشان، خارج کردن سگ های بیمار از منطقه به عنوان راه های پیشگیری مطرح هستند.

■ درماتومایکوزیس یا کچلی

این بیماری پوستی می‌تواند به وسیله‌ی تماس پوست با موی حیوان آلوده به‌ویژه گربه به انسان منتقل شود. کچلی می‌تواند از حیوانات دیگر نیز به انسان منتقل شود، مانند: سگ، راسو، اسب، خرگوش و خوکچه‌ی هندی. علائم این بیماری ریزش موضعی موهاست که در بعضی حیوانات غیرقابل رویت و تشخیص است.

• انتقال

عامل بیماری در سگ و گربه وجود دارد که می‌تواند از این راه به انسان انتقال یابد. بیماری گاهی از طریق جوندگان به انسان نیز منتقل می‌شود و در نهایت از طریق اسب و گاوانیز به انسان منتقل می‌شود.

• علائم در حیوانات

بیماری ممکن است بدون علامت باشد ولی زخم‌های پوستی از مهمترین علائم در این بیماری است. در سگ‌ها علامت مشخص قارچی به شکل ریزش مو مشاهده می‌شود. بیماری در جوندگان بدون علامت است. در اسب و گاو ضایعات به شکل ریزش مو است که اگر عمقی‌تر شود همراه با التهاب خفیف پوست است.

• علائم در انسان

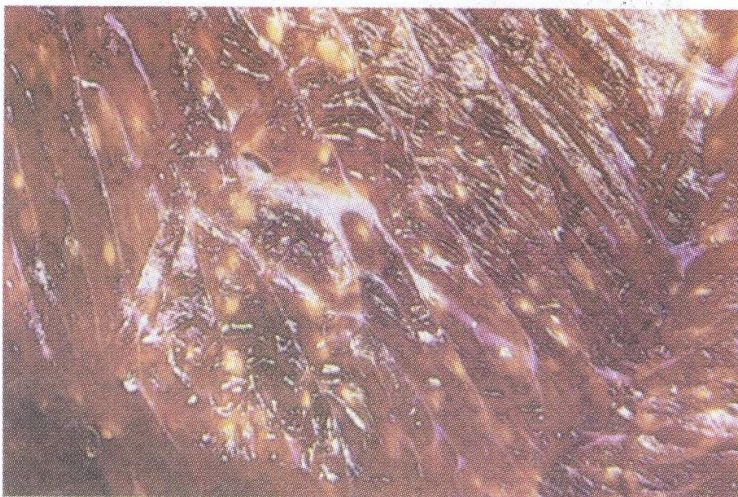
اغلب مختصر و محدود است. پوسته پوسته شدن موضعی، قرمزی، ایجاد طاول، ضخیم و رنگی شدن ناخن‌ها، ایجاد ضایعات گرد همراه با مرکز شفاف در ناخن از ضایعات بیماری است.

• کنترل

کنترل دام‌های جدیدالورود، ضد عفونی جایگاه، وسایل و قفس‌ها، استفاده از دستکش و لباس مخصوص در تماس با موارد آلوده.

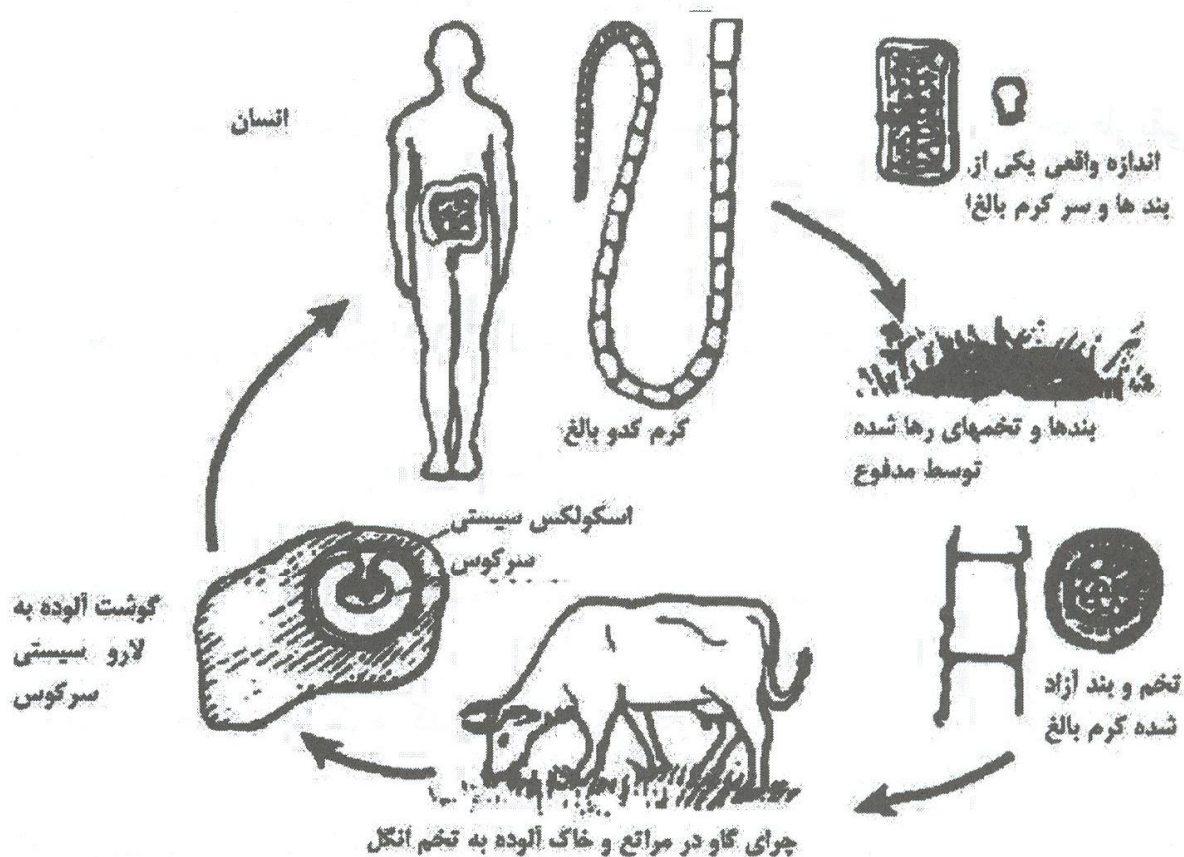
■ تنیا ساژیناتا یا کرم کدو

تنیا ساژیناتا یا کرم نواری گاو، به صورت کیست‌های لاروی عفونت‌زا در گوشت گاو وجود دارد (میزبان واسط) و انسان (میزبان نهایی) با خوردن گوشت‌هایی که حرارت کافی ندیده است به عفونت روده‌ای ناشی از کرم‌های بالغ، مبتلا می‌گردد. طول کرم‌های نواری تنیا، ممکن است به ۱۰ متر و تعداد بند‌های آن به بیش از هزار نیز برسد و این در حالیست که هر یک از بندها قادر به تولید هزاران عدد تخم، می‌باشند و بدیهی است که در صورتی که تخم‌ها به مراتع محل چرای گاوها و سایر میزبان‌های واسط برسند باعث انتشار هرچه بیشتر آلودگی و تداوم چرخه زندگی انگل می‌گردند.

از آنجا که تنها راه ورود لاروها به بدن انسان، خوردن گوشت‌های آلوده است و از طرفی با پخت کامل اینگونه گوشت‌ها لاروها نیز عفونت‌زایی خود را از دست

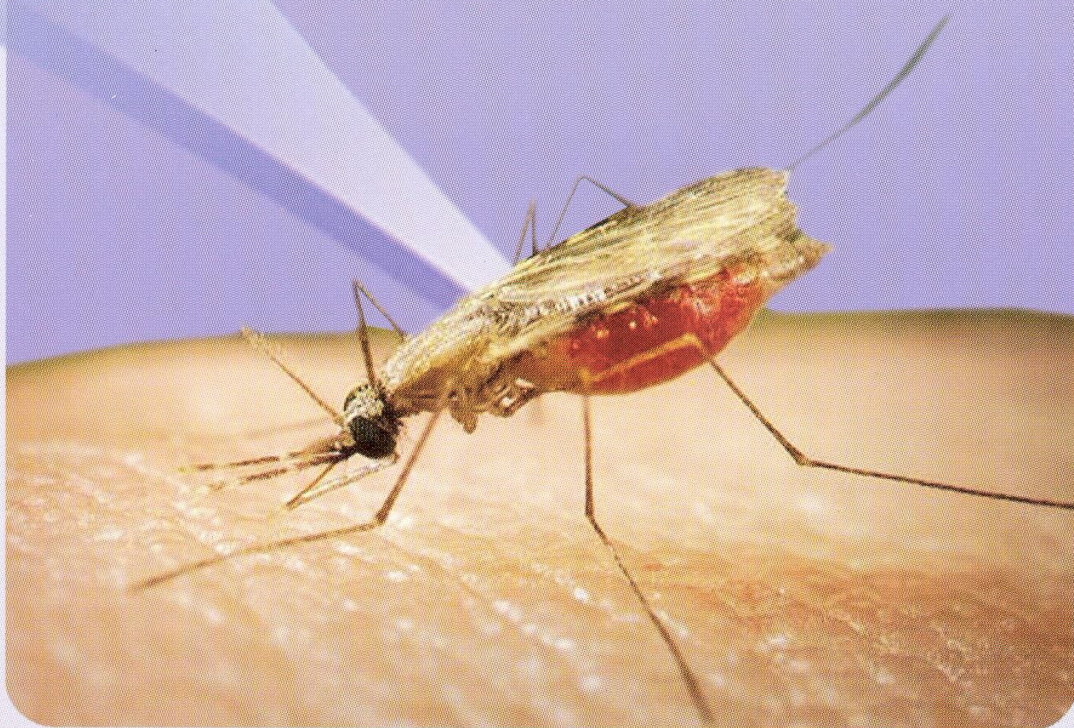
می‌دهند باید در کلیه مناطق جهان و از جمله در استان های شمالی که این بیماری انگلی از شیوع نسبتا بالایی برخوردار است از خوردن غذاهای گوشتی که حرارت کافی ندیده اند خود داری نمود.

آلودگی به کرم کدو بویژه در مناطق کوهستانی به دو دلیل بسیار شایع است:

۱- در این مناطق بیش از نقاط دیگر از گوشت گاو استفاده می‌شود و چون کشتار توسط خود قصابان محلی، انجام می‌گیرد لذا کنترل چندانی بر آلودگی آن وجود نداشته و به همان صورت به مردم فروخته می‌شود

۲- به علت کوهستانی بودن منطقه فاضلاب ها بطور دایم توسط باران شسته شده و به رودخانه سرازیر می‌گردد و آب آلوده، داخل علفزار شده به هنگام چرای گاوهای منطقه را آلوده می‌کند.

سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی